

Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Jaroměř, Na Ostrově 4, okres Náchod

Adresa: Na Ostrově 4, 551 01 Jaroměř

Identifikátor školy: 600 093 905

Termín konání inspekce: 16. – 20. únor 2004

Čj.:	i3-1003/04-5073
Signatura:	ki3cx105

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti ve vybraných předmětech a skupinách předmětů v základní škole a školní družině vzhledem ke schváleným dokumentům k termínu inspekce
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti ve vybraných předmětech a skupinách předmětů v základní škole a školní družině vzhledem ke schváleným dokumentům k termínu inspekce
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve vybraných předmětech na prvním stupni a skupinách předmětů v 6.–9. ročníku základní školy (matematika, český jazyk, dějepis, zeměpis, občanská výchova, rodinná výchova a výtvarná výchova) vzhledem ke schváleným dokumentům od školního roku 1999/2000
- ❖ tematiky sledování a hodnocení účinnosti prevence sociálně patologických jevů ve školách a školských zařízeních

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Jaroměř, Na Ostrově 4, okres Náchod, je příspěvkovou organizací, jejímž zřizovatelem je Město Jaroměř se sídlem na adrese: náměstí ČSA 16, 551 01 Jaroměř.

Je úplnou základní školou, která poskytuje vzdělání žákům 1. až 9. ročníku. Sdružuje základní školu a školní družinu, sídlí ve dvou budovách. V letošním školním roce navštěvovalo ke dni inspekce školu celkem 503 žáků (ve 12 třídách žáci prvního stupně a 9 třídách žáci druhého stupně). Školní družina je umístěna v budově na odloučeném pracovišti s adresou Na Ptákách 316, Jaroměř. Výuka všech žáků je vedena podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

V základní škole působí celkem 30 učitelů včetně vedení školy. Ve školní družině pracují 4 vychovatelky, všechny splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Z 12 třídních učitelů na prvním stupni nesplňují 2 učitelky podmínky odborné a pedagogické způsobilosti (jedna neabsolvovala vysokoškolské studium, druhá má vzdělání pro učitelství na druhém stupni základní školy). Z 18 učitelů, kteří vyučují na druhém stupni, nesplňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti 2 učitelky (jedna nemá dokončené vysokoškolské studium, druhá má vzdělání pro učitelství odborných předmětů na středních školách). Protože však 6 učitelů druhého stupně má částečný úvazek na prvním stupni, nesplňují na tomto stupni základní školy podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Výchovná poradkyně má kvalifikaci v souladu s příslušným právním předpisem. Aprobační složení pedagogického sboru je využito efektivně, sbor je vyvážený, zkušení a mladí učitelé se navzájem pozitivně ovlivňují.

Vnitřní organizace školy je popsána v *Organizačním řádu základní školy*. Tento dokument navazuje na *Dlouhodobou koncepci rozvoje školy v letech 2003 – 2006* a jsou v něm kromě zásad a nástrojů řízení organizační schéma a struktura, rozdělení pravomocí a odpovědností

ředitele a zástupce, přehled metodických orgánů, jednací řád rady rodičů a jednací řád rady žáků. Ředitel má zpracovány obecné pracovní náplně pro všechny zaměstnance školy.

Vnitřní informační systém přenáší především výsledky jednání pedagogické rady a provozních porad. Vychází z *Řádu školy – povinností pedagogických pracovníků* a je velmi propracovaný. Všichni vyučující mají ve sborovně své skřínky (vnitřní poštu), dále je ve sborovně centrální nástěnka a v neposlední řadě jsou informace předávány osobním jednáním.

Prostřednictvím lokální sítě se postupně rozbíhá e-mailová komunikace pedagogických pracovníků. Vybudovaná počítačová síť umožňuje učitelům přístup i z domova (asi jedna třetina to využívá). Těm, kteří nevlastní vlastní PC s internetovým připojením, škola zapůjčuje dva notebooky s mobilním připojením na internet.

Ve škole pracuje celkem 15 metodických orgánů (6 skupin metodického sdružení na 1. stupni a 9 předmětových komisí na 2. stupni). Ve své činnosti se řídí plány, scházejí se pravidelně, ze schůzek vedou zápisy.

O začínající učitele pečují dva uvádějící učitelé, v jejich náplni je pomoc metodická, odborná a vzájemné hospitace. Velkou pozornost začínajícím věnuje rovněž vedení školy, ve svém plánu hospitační činnosti se na pomoc těmto kolegům zaměřují. Od října realizoval ředitel školy a jeho zástupkyně asi dvě desítky hospitací. V pohospitačních rozborech vyzývají učitele k sebehodnocení, o pohovoru je sepsán zápis a jsou stanoveny závěry.

Ve své kontrolní činnosti se snaží vedení školy o sebehodnocení, získávat názory a pohled zvenčí (jsou využívány poznatky z rady rodičů) a neodkladně na ně reagovat.

Velkou pozornost věnuje vedení školy zkvalitňování personálního obsazení školy a zabezpečování co nejlepší aprobovanosti výuky. Podporují zájem o další vzdělávání pedagogických pracovníků. Kromě seminářů, které učitelé navštěvují v Centru vzdělávání Náchod či Pedagogickém centru Hradec Králové, se škola snaží zajišťovat vlastní akce. Organizuje přímo ve škole semináře pro učitele v oblasti výpočetní techniky, která je ve škole na výborné úrovni.

Hodnocení pracovníků školy provádí ředitel školy pravidelně, učitelé jsou seznámeni s vypracovanými kritérii pro přiznání nenárokových složek platu.

Personální podmínky jsou hodnoceny stupněm velmi dobrý.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Hodnocení je vztaženo k předmětu inspekce. Výuka probíhá v 26 učebnách, z tohoto počtu využívá 12 učeben první stupeň. Zřízena je odborná učebna fyziky a informatiky, několik kmenových učeben druhého stupně je svým vybavením a názornými nástěnnými pomůckami odborně zaměřeno. Všechny třídy prvního stupně, s výjimkou jedné, jsou prostorné. V nadpoloviční většině esteticky příjemných tříd je používán zrenovovaný žákovský nábytek, ve dvou učebnách pak zcela nový, v ostatních starší. Třídy prvního stupně zpříjemňují žákům relaxační plochy s koberci, velikost lavic a židlí je většinou dostatečně variabilní. Ve všech třídách slouží žákům koutky pro základní hygienu. Výtvarné práce žáků zdobí vkusně nejen třídy, ale i společné prostory budovy.

Ve většině tříd prvního stupně jsou instalovány soupravy televizoru a videorekordéru, vyučující druhého stupně využívají v každém patře budovy dvě mobilní, snadno přepravitelné soupravy televizoru, videorekordéru a kamery. K dalšímu technickému zázemí školy patří dostatečné množství přenosné audiotechniky a zpětných projektorů. K počítačům a internetu

mají vyučující přístup ve sborovnách a učebně výpočetní techniky, žáci využívají ve volném čase starší počítače v objektu školní družiny. Spojení s internetem umožňuje linka o rychlosti 256 kb/s.

Pro všechny sledované předměty zajišťuje škola moderní, odpovídající učebnice a zeměpisné atlasy, dějepisné se do tříd nosí, s výjimkou tříd devátých. Pro žáky čtvrtého a pátého ročníku není zajištěn potřebný počet žákovských souborů vlastivědných map. Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami má škola speciální pomůcky, hry, učebnice i počítačový program. Reedukační péče probíhá v kmenových učebnách, či v počítačové učebně v suterénu budovy na dvou počítačích.

Na 1. stupni jsou z didaktické techniky k dispozici televizory, videa, zpětné projekory a magnetofony. Pro výuku hudební výchovy klavír, kytary a Orffův instrumentář, pro výuku výtvarné výchovy soubory modelů a keramiky. Na 2. stupni vyučující disponují velmi kvalitním materiálním zázemím s dostatečnou kvantitou (odborná literatura, alternativní učební texty a učebnice, slovníky a jazykové příručky, názorné pomůcky všech druhů, magnetické tabule, hudební nástroje, audio a videokazety, výukový software a další).

V samostatné budově nedaleko školy je provozována školní družina. Pozemek je oplocený a vybavený venkovním herním náčiním. Využíváno je pět prostorných, vhodně, účelně, avšak starším nábytkem vybavených učeben, včetně herny s výpočetní technikou. I další herní vybavení, náčiní a pracovní materiál zcela vyhovuje potřebám, průběžně je obnovován a modernizován.

Využívání materiálně-technického zázemí školy je součástí běžných kontrol prováděných vedením a součástí kritérií hospitačních hodnocení a kritérií pro přiznání osobního ohodnocení. Požadavky vyučujících na doplňování pomůckami jsou průběžně zohledňovány, materiálně-technické zázemí plánovitě zkvalitňováno.

Materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

Výuka žáků Základní školy Na Ostrově v Jaroměři je v souladu s platnými učebními dokumenty. Všichni žáci s vývojovými poruchami učení se vzdělávají dle zpracovaných individuálních plánů a škola s nimi prokazatelně seznámila jejich rodiče.

Učební plán platný pro školní rok 2003/2004 je v souladu s učebním plánem zvoleného vzdělávacího programu Základní škola.

Kontrolou rozvrhů hodin, třídních knih a tematických plánů vyučujících bylo zjištěno průběžné plnění učebních osnov ve všech sledovaných předmětech.

Povinná dokumentace je vedena na předepsaných tiskopisech a průkazně zachycuje průběh a výsledky vzdělávání. Při její kontrole byly zjištěny některé dílčí nedostatky (v třídních knihách 5. ročníku nejsou vedeny všechny složky předmětu český jazyk, seznam žáků v třídních knihách není aktualizován, v třídních výkazech nejsou vždy dle návodu vyplňovány údaje o žácích. Poměrně velmi stručně jsou však prováděny zápisy z pedagogických rad, ve kterých chybí odkazy na jednotlivé projednávané body. Personální dokumentace pracovníků i žáků je uspořádána přehledně v souladu s příslušnými právními předpisy zajišťující ochranu osobních údajů.

Sestavený učební plán pro školní rok 2003/2004 je v souladu s učebním plánem zvoleného vzdělávacího programu. Škola užívá platné učební osnovy. Povinná dokumentace je vedena průkazným způsobem.

Vedení školy průběžně kontroluje naplňování učebních osnov dle plánu hospitací po jednotlivých měsících. Ředitel školy a jeho zástupkyně úzce spolupracují s předmětovými komisemi a garantují tak soulad tematických plánů vyučujících s učebními osnovami. Při jednání pedagogických rad třídní učitelé předkládají zprávy o prospěchu a chování žáků včetně průběžného plnění předepsaného učiva. V závislosti na aktuálních podmínkách jsou plány korigovány.

Kontrola naplňování učebních osnov věnuje vedení školy dostatečnou pozornost.

Dokumenty, podle kterých je organizován výchovně-vzdělávací proces ve škole vůči žákům i učitelům, jsou rozvrh hodin, vnitřní řád školy pro žáky, upravující jejich práva, pravidla chování, docházku do školy, zacházení se školním majetkem, dále vnitřní řád školy pro učitele a řady odborných učeben.

Rozvrh hodin pro školní rok 2003/2004 je sestaven s ohledem na psychohygienu žáků, respektuje délky přestávek a vychází z možností dopravní obslužnosti. Je v souladu s příslušným právním předpisem.

Všechny důležité informace jsou předávány žákům především osobním jednáním třídních učitelů, případně výchovné poradkyně. Další sdělení jsou vyvěšena na nástěnkách ve třídách a na chodbách. Pravidelně je využíván školní rozhlas.

Rodiče žáků jsou pravidelně informováni o prospěchu a chování prostřednictvím notýsků a žakovských knížek, na třídních schůzkách, které se konají čtyřikrát do roka. V případě potřeby jsou rodiče písemně nebo telefonicky vyzýváni k návštěvě školy. V odůvodněných případech mohou rodiče navštívit školu kdykoli. Ke vzájemné komunikaci slouží Zpravodaj ZŠ Na Ostrově Jaroměř „Maják“. Ve škole je ustanovena i Rada rodičů, která se schází vždy před konáním třídních schůzek a její činnost je zaměřena především na pomoc a konzultace s vedením školy při prosazování pedagogických a ekonomických záměrů školy. Ke své prezentaci využívá škola své nově zřízené webové stránky a přispívá i do regionálního tisku.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je kvalitní a plně funkční.

Výchovná poradkyně vykonává svoji funkci čtvrtým rokem. Ředitelem školy má zpracovanou pracovní náplň a sama si každoročně zpracovává vlastní plán činnosti. Je absolventkou kvalifikačního studia, další znalosti si doplňuje účastí na příslušných školeních. Své znalosti zároveň aplikuje ve výuce předmětu rodinná výchova. Úzce spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Náchodě, třídními učiteli integrovaných žáků, Úřadem práce (odbor pro volbu povolání) v Náchodě, Odborem sociální péče Města Jaroměř, Střediskem výchovné péče Kompas v Jaroměři a se školním metodikem prevence. Má stanoveny konzultační hodiny, pravidelný blok pro její informace je rezervován na každé třídní schůzce.

V letošním školním roce škola eviduje 78 žáků s vývojovými poruchami učení, převážně s dyslexií, dysgrafií a dysortografií. Všichni tito žáci mají vypracované individuální vzdělávací programy a výchovná poradkyně koordinuje činnost dyslektických asistentek, třídních učitelů a učitelů jazyků, ve kterých se převážně tyto poruchy projevují. Podílí se i na rozvoji péče o talentované žáky, zajišťuje pomoc třídním učitelům při měření sociálních vztahů v třídních kolektivech.

V oblasti profesního poradenství výchovná poradkyně zajišťuje a předává vycházejícím žákům potřebné informace a materiály ohledně výběru povolání. Každoročně navštěvuje se žáky Informační centrum Úřadu práce v Náchodě a „Burzu vzdělání“ v Centru odborné

přípravy v Hronově pro náhodský okres. Rodičům vycházejících žáků zprostředkovává informace a materiály prostřednictvím katalogů škol Pardubického a Královéhradeckého kraje.

Ve spolupráci s metodikem prevence sociálně-patologických jevů se podílí na realizaci Minimálního preventivního programu a organizaci besed s lékaři na témata zdravého životního stylu, škodlivosti alkoholu, kouření, návykových látek a drogové závislosti.

Výchovné poradenství přispívá významnou měrou ke zlepšování výchovně-vzdělávacího procesu.

Ředitel školy má zpracovanou koncepci rozvoje školy v oblasti pedagogických záměrů, stabilizace pedagogického sboru a materiálně-technického zabezpečení od svého nástupu do funkce v roce 2000 do roku 2006. Stěžejním záměrem, který se daří postupně realizovat, je celkově zlepšující se kulturní prostředí školní budovy, dobré mezilidské vztahy a snižování negativních jevů narušujících kvalitu výchovně-vzdělávacího procesu.

V rámci sebeevaluační průběhu a výsledků vzdělávání vedení školy zjišťuje stav vědomostí žáků v 5. a 9. ročnících, případně tam, kde dochází ke změnám vyučujících. Výsledky srovnávacích testů vlastní provenience z českého jazyka a matematiky konzultuje s některými školami náhodského okresu, mimo Jaroměř. Vždy jedenkrát za pololetí zpracovávají jednotliví vyučující vlastní hodnotící zprávu se zaměřením na pracovní podmínky, které jim vedení školy vytváří, celkovou atmosféru prostředí i jaké problémy a s jakými výsledky řešili. Tyto zprávy slouží vedení školy ke zdokonalování své řídicí práce pro následující období.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na 1. stupni základní školy v 1. – 3. ročníku

V rámci inspekční činnosti byla hodnocena výuka u devíti učitelů v osmi třídách v předmětech český jazyk, matematika, prvouka, pracovní činnosti, hudební a výtvarná výchova. Všichni vyučující mají podrobně rozpracované celoroční tematické plány, které průběžně doplňují o nové poznatky vycházející z konkrétních situací. Na jednotlivé hodiny byli všichni pečlivě připraveni včetně promyšlené organizace a nainstalované audiovizuální techniky. Probírané učivo obsahově navazovalo na předcházející výuku, většina hodin byla opakovacích a procvičovacích. Často prolínaly mezipředmětové vztahy. Všichni vyučující se podle aktuální potřeby individuálně věnovali integrovaným žákům.

Podmínky odborné a pedagogické způsobilosti nespĺňuje pouze jedna vyučující, která momentálně čtvrtým rokem dálkově studuje příslušný obor na vysoké škole. Tato skutečnost se neprojevila nikterak negativně, naopak vyučující se snaží vnášet do výuky netradiční formy práce, což se jí velmi daří.

Kmenové učebny 1. –3. ročníku jsou dostatečně velké, vybavené starším nábytkem, který je postupně doplňován novým. V jednotlivých třídách je podle potřeby volena odpovídající velikost lavic. Ty jsou ve dvou třídách uspořádané netradičně, což negativně nezasahuje do práce žáků. Všechny učebny jsou pro výuku velice podnětné. Za zmínku stojí magnetické tabule plné manipulačních kartiček a obrázků, které nabízejí širokou škálu využití. Vzorně připravené zápisy na tabulích žáky motivují, vyvěšené přehledy učiva zase nabízejí snadnější orientaci v novém nebo již starším učivu. Učebnic mají žáci dostatek, nadstandardní pracovní sešity si kupují sami. Kromě těchto pomůcek žáci používají k upevňování a procvičování učiva různé kartičky, obrázky, nakopírované materiály kostičky i hračky. V průběhu inspekce byla v hojné míře používána technika, velice často se objevovala motivace či relaxace navozená hrou na hudební nástroje. Celkový velmi pěkný ráz učeben dotvářejí výstavy výtvarných prací žáků, informační nástěnky a pohádkové dekorace na zadních stěnách.

K relaxaci lze využít odpočinkové koutky s malými koberečky. Pomůcky, které nejsou aktuálně používané, jsou snadno dostupné v přilehlých kabinetech.

Sledované vyučovací jednotky měly rozdílnou strukturu, stanovené cíle byly reálné. Probírané učivo bylo podáváno srozumitelně a věcně správně. Klasické frontální vyučování bylo v několika hodinách téměř odbouráno a byli v maximální míře do výuky zapojeni žáci. Samozřejmě nebylo opomenuto klasické opakování, procvičování a samostatná práce žáků. Diferencovaná práce byla nabízena integrovaným žákům nebo žákům s podezřením na nějakou vývojovou poruchu učení. Organizace výuky vždy umožňovala pracovat svým vlastním tempem, čehož nebylo zneužíváno. Častou změnou činností byli žáci vedeni k aktivitě. Zařazením mezipředmětových vztahů docházelo k nenásilné motivaci, posílení pozornosti, někdy i k relaxaci. V předmětech s výchovným zaměřením převažovaly praktické činnosti. Většinu pomůcek si žáci donesli z domova. Díky perfektní organizaci a vhodné motivaci mohli žáci při výtvarné výchově a praktických činnostech pracovat za poslechu hudby. V hodině hudební výchovy se žáci aktivně podíleli na hudebním doprovodu k písním. Repertoár písní je široký, odpovídající věku žáků. Ve sledované hodině v prvním ročníku žáci nepoužívali učebnice, ale nakopírované obrázkové materiály.

Kromě úvodní a průběžné motivace se často objevovalo slovní hodnocení, které vedlo k posílení sebevědomí. Jednotliví učitelé mají vypracované svoje vlastní systémy hodnocení na základě různých obrázků, razítek, čárek a podobně. Tento systém žáci znají a rádi se mu podřizují. Známkou byli žáci hodnoceni v sešitech, které jsou pravidelně kontrolované. Lze konstatovat, že je systematicky a důsledně dbáno na kvalitu písemného projevu včetně úpravy a čistoty. Sebehodnocení měli žáci možnost uplatnit ve výchovných předmětech. Namátkovou kontrolou žákovských knížek bylo zjištěno, že žáci v jednotlivých třídách mají dost rozdílný počet zapisovaných známek.

Navštívené hodiny učitelé řídili účelně, snažili se o co nejefektivnější využití dané časové jednotky, v závěru někdy nezbyl dostatek času na shrnutí učiva a zhodnocení práce. V průběhu vyučování měli žáci možnost vyjádřit svůj názor, průběžně bylo dbáno na kultivovaný mluvený projev. Žákům jsou občas trpěny jednoslovné útržkovité odpovědi tam, kde se přímo nabízí nenásilné rozvíjení komunikativních dovedností. Pracovní atmosféra byla klidná, žáci pracovali se zájmem a většinou i s maximálním úsilím. V průběhu inspekce nebylo zaznamenáno žádné závažné porušení školního řádu, drobné kázeňské přestupky byly řešeny operativně.

Všichni učitelé vystupují přirozeně. Autoritu u žáků postupně získávají svým vysoce kultivovaným projevem a všestrannými znalostmi. Žáci jsou vedeni k systematické práci a ve všech sledovaných předmětech vykazovali velmi dobré vědomosti. Pobytem na školách v přírodě a bohatou zájmovou činností je podporován zdravý životní styl žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech jsou hodnoceny jako vynikající.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na 1. stupni základní školy ve 4. a 5. ročníku

K posouzení úrovně výchovně-vzdělávací činnosti byly uskutečněny hospitace u žáků ve čtyřech třídách těchto ročníků u většiny učitelů. Z povinných předmětů byla sledována výuka českého, anglického a německého jazyka, matematiky, přírodovědy, vlastivědy, hudební a výtvarné výchovy i praktických činností, z nepovinných předmětů byla navštívena hodina reedukace specifických vývojových poruch učení.

Učitelé se připravovali na vyučování s ohledem na charakter učiva a organizaci práce v hodinách. Spolupráce byla zřejmá mezi třídními učiteli jednotlivých ročníků. Osobní tematické plány korespondovaly s platnými učebními osnovami, ale v některých případech

byly zpracovány formálně, např. členění po čtvrtletích neumožňuje podrobněji specifikovat učivo.

Podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku sledovaných předmětů splňovali pouze tři z jedenácti vyučujících. Osm učitelů nespĺňovalo podmínky odborné a pedagogické způsobilosti (šest z nich absolvovalo vysokoškolské učitelské vzdělání pro druhý stupeň základní školy, jedna učitelka toto studium zatím nedokončila a jedna vystudovala vysokoškolské studium jiného zaměření). Na kvalitě výuky se pozitivně projevovala kreativita mladých učitelů, ale absence odborné a pedagogické způsobilosti se projevila v některých případech v používání metod a forem práce neodpovídajících věku a mentalitě žáků, jindy v odborných nepřesnostech. Někdy docházelo k předávání hotových poznatků. Velký počet vyučujících, především v pátých třídách, má negativní vliv na upevňování pracovních návyků žáků.

Učebny jsou funkčně zařízeny, jsou zde umístěny názorné učební pomůcky a nástěnné přehledy učiva, hudební nástroje i audiovizuální pomůcky. Ty byly při výuce funkčně využívány. Učebnice, pracovní materiál a jiné žákovské pomůcky byly vhodně použity při přímé i samostatné práci. Pro manipulaci s obrazovým materiálem jsou k dispozici magnetické tabule či pásy. Učebny i chodby jsou esteticky vyzdobeny.

Obsah vyučovacích hodin byl specifikován podle charakteru jednotlivých předmětů, probíraných témat, znalostí žáků. Probírané učivo plynule navazovalo na předcházející procvičenou a zopakovanou látku. V průběhu vlastní práce bylo zařazováno nejenom využívání dříve nabytých zkušeností a manuálních dovedností, ale i probírání nového učiva. Samostatná práce žáků byla vyvážená s přímou činností.

Navštívené hodiny byly řízeny většinou účelně, pokyny vyučujících byly srozumitelné, otázky kladené žákům však nebyly vždy cílené. V začátcích vyučovacích hodin učitelé žákům zpravidla oznámili program hodiny, někdy sdělili i výchovně-vzdělávací cíle, někteří využili i vstupní motivaci. Většina hodin byla vhodně motivována i v jejich průběhu. Některým vyučujícím se dařilo hodiny zpestřovat křížovkami, soutěžemi, či vyprávěním vlastních zážitků, což vzbuzovalo v žácích přirozený zájem o výuku, jiné hodiny byly stereotypní, nudné. Motivačním prvkem bylo i užití názorných pomůcek a didaktické techniky. Při hodinách převládala klidná pracovní atmosféra. Vyučující využívali nejvíce klasickou frontální formu výuky, někdy skupinovou, kombinovanou se samostatnou prací žáků. V hodinách převažovaly metody procvičovací a upevňovací, následně pak výkladové. Sledovaná výuka neměla vždy promyšlenou strukturu, v závěru některých vyučovacích jednotek zbylo málo času na vyhodnocení práce a shrnutí učiva, někdy výuka pokračovala i o přestávkách.

V naukových předmětech byl uplatňován nejenom výklad, ale i řízený rozhovor učitelů se žáky, zařazeny byly často soutěže a hry. Výraznější týmová spolupráce žáků v hospitovaných hodinách nebyla využita. Dále byly zařazovány náměty z učebnic a pracovních sešitů. Soutěže skupin žáků, hry a rébusy často zpestřovaly hodiny a aktivizovaly žáky. Poměrně často učitelé využívali mezipředmětové vztahy. Některí vyučující využívali odborné encyklopedie, obrazové publikace a jiný obrazový materiál. Žáci měli také možnost pracovat s namnoženými doplňujícími materiály.

Učitelé oživilí přírodovědné a vlastivědné hodiny názornými ukázkami obrázků, či využitím zpětného projektoru k přehledům učiva a zápisům do sešitů. Chyběla však práce s žákovskými vlastivědnými mapami. Anglický jazyk je vyučován ve 4. ročníku ve třech skupinách, v 5. ročníku ve dvou skupinách a jednu skupinu tvoří výuka německého jazyka. Výuku zajišťují kromě jedné výjimky učitelé druhého stupně. Ve sledovaném vyučování byla patrná snaha o kombinaci komunikativního způsobu výuky s gramaticko-překládovou

metodou. Žáci byli schopni samostatně plnit jednoduchá zadání z učebnic či pracovních sešitů a odpovídat na otázky v cizím jazyce. Souvislý mluvní projev nebyl zařazen.

Někteří vyučující učivo prakticky aplikují a usnadňují tak pochopení i žákům méně nadaným, jiní toto opomíjejí. Integrovaní žáci mají vypracované individuální programy, péče učitelů o tyto žáky v hodinách nebyla, až na výjimky, patrná. Častěji se projevovala k žákům rychlejší a nadanějším, kterým byla někdy nabízena činnost navíc.

Ve sledovaných předmětech s výchovným zaměřením převažovaly praktické činnosti nad teorií. Kvalitu vzdělávání v hudební výchově ovlivňovala kromě jiných faktorů tvůrčí schopnost učitele zaujmout žáky, ti byli schopni s ním spolupracovat a zapojit se do „muzicírování“. Zpěv byl často zařazován jako relaxační forma v předmětech naukových, či jako motivační prvek na úvod či závěr vyučování. Téma praktických činností bylo vhodně zvoleno a motivováno pomocí maminkám, učitelka vhodně využila schéma pracovního postupu a využila i mezipředmětové vztahy. Výtvarná výchova byla učena v odborné pracovní, vhodně zvolené téma masopustu a výroba masopustních masek byla uvozena a propojena s učivem čtení, hudební výchovy a vlastivědy.

Ve všech sledovaných třídách, i mimo ně, panovala atmosféra vzájemné důvěry a respektu. Některá zajímavá témata byla vyučujícími nabídnuta k diskusi, žáky však nebyla plně využita. Ve většině hodin se učitelé nespokojovali pouze s jednoslovnou odpovědí, ale vyžadovali přesně formulovaná sdělení, prováděli i korekci správného sezení při čtení a psaní.

Relaxační činnost ve vyučovacích jednotkách byla zařazována vhodně vzhledem k únavě žáků pouze u zkušených elementaristů. Drobné relaxační chvílky se objevovaly jen v některých sledovaných hodinách (časté změny pracovního místa, aktivity u tabule, odlehčené rozhovory a zpěv), přispívaly k udržení potřebného nasazení a pozornosti.

Komunikace mezi učiteli a žáky byla založena na vzájemné důvěře. Žáci většinou respektovali dohodnutá pravidla jednání a chování, v převážné míře pracovali snaživě. Výjimku tvořilo několik tzv. problémových chlapců. Verbální i neverbální projev učitelů byl přátelský, projev žáků byl přirozený, ale málo kultivovaný.

Výkony žáků učitelé průběžně hodnotili, ověřovali pochopení probíraného učiva. Při samostatné práci poskytovali žákům v případě potřeby pomoc. Nejčastěji využívaným hodnotícím prvkem byly slovní pochvaly a časté pozitivní ocenění pokroku směřované k jednotlivcům, skupinám žáků nebo k celé třídě. Dostatečné množství známek v žakovských knížkách a sešitech z naukových předmětů dokazovalo zájem učitelů podávat žákům a jejich rodičům konkrétní výsledky jejich pracovního nasazení. Toto neplatí o předmětech s výchovným, nebo praktickým zaměřením, zde rodiče i žáci nemají dostatek informací o prospěchu žáků v těchto předmětech.

Písemné projevy žáků jsou pravidelně kontrolovány a opravovány v českém jazyce a matematice, v ostatních předmětech pouze nahodile. Srovnávací prověrky jsou zadávány v českém jazyce a matematice, je prováděna jednoduchá statistika výsledků žáků. Učitelé vedou žáky k dodržování zásad slušného chování a k toleranci, jsou rozvíjeny jejich sociální dovednosti.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů 4. –5. ročníku jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu český jazyk

Dlouholetá praxe většiny pedagogů, spojená se zájmem o moderní metody a formy práce, se odrazila pozitivně v kvalitě vyučovacích procesů a dokládá rovněž neformální kooperaci všech pěti vyučujících v předmětové komisi. Pečlivá příprava hodin a odborná prezentace

učiva souvisela s podrobně rozpracovanými tematickými plány, časově v souladu se záznamy v třídních knihách. Přiměřené vzdělávací cíle byly plněny, témata na sebe navazovala. Žáci se specifickými poruchami učení jsou řádně evidováni, všichni vyučující tuto skutečnost zohledňovali v průběhu hodin i při klasifikaci.

Výuka probíhala v kmenových učebnách, s podnětnou výzdobou. Ve sledovaných hodinách žáci pracovali s odpovídajícími učebnicemi, namnoženými pracovními texty a listy, pracovními fóliemi, beletrií, obrazovým materiálem, názornými nástěnnými pomůckami. Pozitivem bylo využívání dalších alternativních zdrojů informací, jako jsou pravopisná pravidla. Ve většině zhlédnutých hodin byla vhodně využívána didaktická technika. Materiální podpora výuky celkově vykazovala vysoký stupeň názornosti.

Pravidelné zařazování úvodní motivace (formou rébusu, hádanky, obrázku, vlastních zkušeností žáků, či navozováním atmosféry) doplňovala motivace průběžná, prováděná podobnými formami, s využitím zábavnosti a překvapení. Členité hodiny s pestrostí forem práce, často spojených s pohybem žáků po třídě, využitím práce s chybou, dramaturgie i poslechu udržovaly žáky v neustálé aktivitě. Zařazování soutěží, formy besedy a zadávání úkolů s diferencovaným stupněm obtížnosti, stejně jako individuální přístup vyučujících ke slabším žákům, zajišťovaly zapojení skutečně všech dětí do práce ve třídě. Problémové otázky, nutící žáky k vyvozování závěrů a logickému myšlení, zvětšovaly prostor pro uplatnění vlastních názorů a rozvoj komunikativních dovedností a umožňovaly nenásilné včlenění výchovných prvků. Složky jazykové, literární i slohové se prolínaly. Převažovaly větné odpovědi žáků, s výzvami ke korekci spisovnosti. Cílená mluvní cvičení zařazena nebyla. Dostatečný prostor pro upevňování a procvičování učiva byl vytvořen v průběhu i závěru téměř všech vyučovacích jednotek. Oceňování výkonu a dílčího pokroku pochvalou, či povzbuzením v průběhu vyučování většinou doplňovalo také hodnocení třídy a jednotlivců v závěru.

Tempo výuky, důraz kladený na výměnu vzduchu ve třídách i střídání činností plnily roli relaxačních prvků, což odpovídá psychohygienickým zásadám.

Namátkově kontrolované zápisy v žákovských knížkách dokládají vysokou četnost klasifikace, ze zápisů však vyplývá, že frekvencí převažují známky z písemných forem zkoušení. V hodinách provedená klasifikace byla vždy objektivní a zdůvodněná.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu český jazyk jsou vynikající.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu matematika

Hodnocení předmětu vychází z celkového počtu deseti hospitací ve všech ročnících a u všech učitelů, kteří v letošním školním roce matematiku na druhém stupni vyučují. V učebním plánu je týdenní hodinová dotace stanovena takto: v šestém ročníku čtyři hodiny, v sedmém ročníku čtyři hodiny (z toho jedna hodina v dělené třídě), v osmém ročníku je tento minimální počet zvýšen na pět hodin a v devátém ročníku také pět hodin (z toho jedna hodina v dělené třídě). Pro žáky devátého ročníku je navíc zřízen v jednohodinová dotaci zájmový útvar praktikum z matematiky, který je zaměřen na přípravu žáků k dalšímu studiu na střední škole. Učební plán pro tento předmět je v souladu s platnými dokumenty.

Vyučující rozpracovali učivo do tematických plánů, které vychází z učebních osnov a zachovávají návaznost v jednotlivých ročnících. Výukové cíle ve sledovaných hodinách byly přiměřené, probírané učivo odpovídalo obsahově i časově tematickým plánům.

Všech pět učitelů, kteří matematiku na druhém stupni vyučují, splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Čtyři z nich mají předmět ve své aprobaci.

Všechny navštívené hodiny byly vyučujícími pečlivě připravené a vedené věcně a odborně správně.

Výuka matematiky probíhala v jednotlivých třídách, samostatná odborná učebna ve škole není. Třídy nejsou pro výuku předmětu zvláště přizpůsobeny a vybaveny. Přesto byla materiální podpora většiny sledovaných hodin velmi dobrá. Učitelé v nich používali vhodně a účelně názorné pomůcky včetně didaktické techniky. Žáci pracovali s učebnicemi, sbírkami úloh a dalším příkladovým materiálem, které jim učitelé připravili.

Většina navštívených hodin byla přehledně uspořádaná s jasně stanoveným vzdělávacím cílem. Téměř všichni vyučující vhodně volili efektivní formy a metody práce podle charakteru probíraného učiva. Využívali soutěživosti žáků, zařazovali samostatnou práci s individuálním přístupem k žákům, vyžadující pomoc. Žáci pracovali ve dvojicích či skupinách, v části sledovaných hodin byl značný podíl činnosti výuky a práce s chybou. Tempo výuky bylo přiměřené, učitelé se snažili dodržovat psychohygienické zásady.

Úvodní motivaci použili vyučující jen výjimečně, většinou ji nahrazovali stručným seznámením s průběhem hodiny a navázáním na předchozí učivo. Aktivitu žáků vyučující podporovali motivačními pobídkami, průběžnou pochvalou a klasifikací. Několikrát byly pozorovány prvky sebehodnocení žáků a podpora týmové spolupráce při soutěžích. Hodnocení výkonů žáků bylo objektivní, motivující, klasifikace zdůvodněná. Závěry vyučovacích hodin se značně lišily. V některých případech důsledné shrnutí probraného učiva, pozitivní hodnocení spolupráce žáků, jindy hodina nebyla zřetelně zakončena.

Vzájemná komunikace byla ve všech hodinách otevřená, na velmi dobré úrovni, někdy však jednostranná ze strany vyučujícího. Žáci byli ve většině hodin vedeni k celovětným odpovědím, ne vždy se jim to ale dařilo.

Úroveň výuky matematiky je hodnocena stupněm velmi dobrý.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu dějepis

Předmět vyučují dva učitelé, jejichž kvalifikovanost se odrazila v odborné a věcně správné prezentaci učiva, výborně rozpracovaných tematických plánech, které svědčí o promyšlené přípravě na vyučování, se zajištěním logické návaznosti a přiměřenosti učiva. Zápisy v třídních knihách dokládají dodržování časového rozpisu učiva a adekvátní pozornost věnovanou tematickému celku dějin od 2. světové války do současnosti, což je odrazem dlouholeté pedagogické praxe a zkušeností zejména jedné z vyučujících.

Výuka probíhala převážně v kmenové učebně se zaměřením na dějepis, s velmi podnětnou výzdobou, cílenou k výuce tohoto předmětu.

Ve sledovaných hodinách žáci pracovali s učebnicemi, s výjimkou tříd devátých i s atlasy, dále s obrazovým materiálem, připravenými a namnoženými alternativními texty, slovníky, elektronickým testem. Využívány byly nástěnné mapy. Didaktická technika nebyla použita. Materiální podpora výuky však plnila požadavek účelnosti.

Polovinu hodin uvozovala vhodně motivace problémovým úkolem, knížkou, obrázkem, se stejnou frekvencí byla včleňována motivace průběžná.

Frontální práci, většinou spojenou s problémovými otázkami a důrazem položeným na logické vyvozování závěrů, pochopení souvislostí a vztahů, doplňovala práce samostatná, většinou formou vyhledávání informací. Pozitivem bylo zařazení práce se slovníky a časté aktivizační výzvy směrem k žákům. V polovině zhlédnutých hodin přesto dominovalo spíše mluvené slovo učitele, což se odráželo v klesající pozornosti. Adekvátní prostor pro průběžné opakování a upevňování poznatků nedoplňoval vždy blok závěrečný.

V mluveném projevu žáků se střídaly větné i nevětné odpovědi, vhodně využitý referát však zazněl celý čtenou formou. Způsob kladení otázek a maximální snaha o logické vyvozování zajišťovaly prostor pro vlastní názory žáků, s cílem zapojit všechny do aktivního procesu, za neustálého oceňování odpovědi a povzbuzování, zejména v průběhu vyučování.

Důraz kladený na větrání ve třídách i tempo práce zajišťovaly psychohygienu.

Klasifikace je prováděna průběžně, což dokládají namátkově kontrolované žákovské knížky, využíváno je ústní i písemné zkoušení, hodnocení domácí přípravy, samostatné práce v hodinách, referátů, aktivity při vyučování.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy předmětu dějepis jsou velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v zeměpisu

V průběhu inspekce bylo navštíveno pět vyučovacích jednotek ve všech ročnících druhého stupně u čtyř vyučujících. Předmětu je v letošním učebním plánu přidělena dvouhodinová týdenní dotace v šestém až osmém ročníku, v devátém ročníku jedna vyučovací hodina týdně, což je v souladu s učebním plánem zvoleného vzdělávacího programu. Zeměpis vyučují celkem čtyři učitelé, všichni jsou plně odborně a pedagogicky způsobilí, jeden z nich je aprobován pro jiné všeobecně vzdělávací předměty druhého stupně. Vyučující mají zpracované časově členěné tematické plány učiva vycházející z platných osnov a zabezpečují návaznost učiva mezi jednotlivými ročníky, jsou členy metodického sdružení společněs vědních předmětů. Probírané učivo bylo žákům předáváno věcně a odborně správně, všichni učitelé byli na hodiny velmi pečlivě připraveni.

Výuka probíhala ve specializované, esteticky podnětné učebně s přilehlým zeměpisným kabinetem, která slouží zároveň i jako kmenová třída. Tato učebna je pro předmět velmi dobře vybavena. K dispozici jsou různé druhy nástěnných map, trojrozměrné i nástěnné pomůcky a didaktická technika, ze které byla hlavně využívána snímávací kamera připojená k videoprojektoru. Běžně jsou užívány diapozitivy, videokazety, audionahrávky, odborné doplňkové publikace i obrazy a namožený materiál včetně nejrůznějších map z „pomůckového fondu“ každého vyučujícího. Žáci používají ucelené řady platných učebnic a zeměpisných atlasů.

Formy a metody práce byly voleny s ohledem na probíranou látku, vyučující zohledňovali žáky se specifickými vývojovými poruchami a přihlíželi k psychohygienickým zásadám. Převládalo klasické frontální pojetí hodin se zařazením ústního i písemného opakování, většinou formou kvízů a křížovek s tajenkami, výkladu nové látky za využití učebnic, různých druhů map a didaktické techniky. Zaznamenána byla i párová práce. Důraz byl položen na orientaci na různých druzích map, systematické užívání žákovských atlasů a učebnic a odborných zeměpisných publikací, které vesměs sloužily jako ověřování zdrojů verbálních informací sdělovaných vyučujícími. Metodicky vhodně byly v některých hodinách prováděny společné zápisy látky do sešitů za aktivní účasti žáků. Jinde byly zápisy předem připraveny učiteli na fóliích a takto získaný čas byl využit pro závěrečné opakování a shrnutí učiva.

Všichni vyučující projevovali velmi hezký vztah k žákům. Atmosféra hodin byla přátelská, žáci pracovali s chutí a dávali najevo zájem o výuku. Měli dostatek prostoru k vyjádření svých teoretických znalostí i praktických dovedností s mapou. Často byly uplatňovány mezipředmětové vztahy, hlavně s občanskou výchovou a dějepisem. Hodnocení v průběhu i závěru hodin bylo objektivní, žáci mají dostatečné množství známek za pololetí.

Žákovské sešity jsou vedeny v rozdílné grafické úpravě ze strany vyučujících jsou i vesměs málo kontrolovány.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu zeměpis jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v občanské a rodinné výchově

Hospitováno bylo v pěti vyučovacích jednotkách u čtyř učitelek v sedmém až devátém ročníku. Kromě toho bylo ve dvou hodinách občanské výchovy ve třídách VI. B a IX. B provedeno dotazníkové šetření v rámci tematické inspekce.

Občanská výchova je vyučována v časové dotaci jedné hodiny týdně za plné odborné a pedagogické způsobilosti, rodinná výchova v téže dotaci učitelkami, z nichž jedna nesplňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku v základní škole. Všechny vyučující mají zpracované tematické plány učiva, jejichž obsahy korespondují s požadavky osnov. Výuka byla vedena odborně a věcně správně, učitelky byly na hodiny velmi pečlivě připraveny. Esteticky podnětné a vhodně vybavené kmenové učebny, přiměřené tempo výuky a členění hodin odpovídaly psychohygienickým zásadám.

Škola má k dispozici dostatečné množství pomůcek, vyučující si do hodin přinášejí různé doplňkové publikace a materiály, namnožené obrázky, kvízy, křížovky s tajenkami atp. Žáci jsou vybaveni platnými učebnicemi. Ve výuce byla často užívána didaktická technika (audionahrávky) a zpětný projektor.

Vhodné střídání forem a metod práce, vytváření prostoru pro diskuzi a prezentaci vlastních názorů žáků za materiální podpory názorných pomůcek, organické návaznosti na dosavadní životní žákovské zkušenosti, to vše se pozitivně odráželo v jejich pozornosti a aktivitě. Hodinami prolínala vstupní a průběžná motivace, nenásilně bylo poukazováno v mezipředmětových vztazích s dějepisem a literaturou na společná témata svobody, závislosti, existenčního a existencionálního ohrožení jedince i společnosti. Systematicky byl podporován verbální projev žáků.

Sešity obsahují stručné zápisy probíraného učiva, vedeny jsou v dobré grafické úpravě, usnadňují žákům jejich domácí přípravu a vyučujícími jsou kontrolovány s různou intenzitou a frekvencí.

Hodnocení žáků vyučujícími bylo objektivní, v závěru hodin zbylo často dostatek prostoru i pro neformální sebehodnocení.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech občanská a rodinná výchova jsou hodnoceny celkově jako vynikající.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu výtvarná výchova

V učebním plánu škola pro letošní školní rok je stanovená týdenní dotace výtvarné výchovy na základní výši – šestý a sedmý ročník dvě hodiny, osmý a devátý jedna hodina. Nad rámec těchto hodin je v dvouhodinové týdenní dotaci zaveden pro žáky 5. – 8. ročníku nepovinný předmět výtvarná výchova.

Předmět učí ve všech třídách druhého stupně jedna vyučující. V době konání inspekce nesplňovala podmínky odborné a pedagogické způsobilosti (měla před dokončením vysokoškolského pedagogického studia v odpovídající aprobaci). Tato skutečnost se projevila spíše příznivě na kvalitě výuky předmětu.

Vyučující má velmi pěkně zpracované tematické plány, které vycházejí z učebních osnov. Obsahují všechny složky výtvarných činností a dovedností a je v nich dodržena návaznost učiva v jednotlivých ročnících.

Výuka výtvarné výchovy probíhala v samostatné odborné učebně, která je prostorná, podnětně vyzdobená, esteticky velmi příjemná. Je vybavená velkými staršími pracovními stolky, úložnými skříněmi, vestavěnou skříní na kreslicí materiál, malířským stojanem. Jedno umyvadlo je v čele třídy, dvojdržez v zadní části třídy. Okenní parapety jsou využívány jako odkladné plochy, na bočních stěnách jsou informační nástěnky a výstavní plochy z textilního

materiálu. V čele třídy je vstup do velmi přehledně uspořádaného kabinetu s potřebnými pomůckami a výtvarnými potřebami.

Všechny navštívené hodiny si vyučující velmi pečlivě připravila, stanovené cíle byly přiměřené věku žáků a požadavkům na dovednosti v jednotlivých ročnících. Úvodní besedu či řízený rozhovor podpořila množstvím obrazového materiálu a odborné literatury. Žáci mají sešity na poznámky z dějin umění, nauky o barvě a technikách. Ve sledovaných hodinách žáci pracovali s různým výtvarným materiálem, zpracovávali náměty technikou malby, kombinovanou nebo grafickou technikou. Výběr námětů a technik umožňoval všem žákům realizovat vlastní nápady a dosáhnout velmi dobrých výsledků. Žáci pracovali s chutí, prokazovali velmi dobré výtvarné dovednosti a znalosti.

Výsledky práce byly v závěru hodin společně objektivně a pozitivně zhodnoceny. Práce žáků jsou prezentovány v samotné pracovně i na chodbách školní budovy. Napomáhají k pěknému estetickému vzhledu interiéru školy.

Celkově je výuka předmětu výtvarná výchova hodnocena stupněm velmi dobrý.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Z důvodu vysoké finanční náročnosti ustoupilo vedení školy od realizace standardizovaných testů. Ve spolupráci s řadou ředitelů jiných základních, spolupracujících škol byl vytvořen systém vlastní, účinné sebeevaluace, se zabezpečením maximální míry objektivity, neboť zkušební testy připravují metodické komise spolupracujících škol. Testy prochází pravidelně žáci 4., 5. a 9. ročníků, a to z hlavních předmětů, znalosti žáků ostatních tříd jsou zjišťovány i z jiných předmětů, proměnlivě, dle ročních plánů a momentální situace ve škole.

Absolventi školy, kteří pokračují ve studiu na školách středních, jsou vždy v pololetí prvního ročníku kontaktováni. Jejich úspěchy a případné problémy, zjišťované formou rozhovorů, zpětnovazebně ovlivňují plánování v metodických komisích i priority v oblasti kontrolní činnosti.

TEMATICKÁ ZJIŠTĚNÍ

Tematická inspekce – „Sledování a hodnocení účinnosti prevence sociálně patologických jevů ve školách a školských zařízeních“

V průběhu inspekce probíhala ve škole paralelně tematická inspekce vyplývající z úkolu MŠMT, který byl uložen České školní inspekci, se zaměřením na sledování a hodnocení účinnosti prevence sociálně patologických jevů ve školách a školských zařízeních.

MŠMT vydalo k této problematice Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení čj. 28 275/2000-22, Metodický pokyn k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže čj. 14 514/2000-51 a Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví čj. 194/2002-14.

Použité metody tematické inspekce spočívaly v zadání dotazníků do dvou tříd pro žáky šestých a devátých ročníků, v řízených rozhovorech s ředitelem školy, školním metodikem prevence, výchovnou poradkyní, se skupinami žáků, analýzou příslušné dokumentace a v pozorování vhodnosti prostředí a sociálního klimatu při běžném chodu školy. Výstupem jsou písemné přehledy jednotlivých inspekčních zjištění v záznamových listech určených

pouze pro potřeby České školní inspekce a tabulky s vyhodnocením žákovských dotazníků, jejichž souhrnné výsledky budou předány vedení školy.

Škola má vypracovaný kvalitní a funkční minimální preventivní program. Činnost metodika prevence je dlouhodobě cílená, do aktivit prevence jsou zapojováni kromě výchovného poradce i další pracovníci školy, především třídní učitelé.

Škola volí vhodné formy spolupráce s rodiči žáků. Všichni přítomní rodiče byli seznámeni s minimálním preventivním programem na začátku školního roku v rámci třídních schůzek. V individuálních případech aktivně vyhledávají pomoc metodika prevence i výchovné poradkyně.

Atmosféra školy je podnětná a tvůrčí, vztahy mezi učiteli, mezi učiteli a žáky i mezi žáky navzájem jsou bezkonfliktní.

V rozhovorech se žáky vyplynulo, že projevují sounáležitost se společenstvím školy. Prostředí školy se jeví jako bezpečné a podnětné.

Negativní jevy jsou řešeny příslušnými pracovníky bezodkladně, vhodným způsobem za účinné pomoci metodických pokynů ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

Závažnost ani četnost negativních jevů se nezvyšuje.

Škola se problematikou prevence a sociálně patologických jevů zabývá. Přijatý systém je příkladný a účinný.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Soulad zřizovací listiny a rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení

Zřizovací listina Základní školy Jaroměř, Na Ostrově 4, okres Náchod, ze dne 14. 12. 2001.

Rozhodnutí, kterým se mění zařazení Základní školy Jaroměř, Na Ostrově 4, okres Náchod, do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 1. 2003, vydané MŠMT pod čj. 23 573/2002-21 dne 27. 8. 2002.

Zřizovací listina školy ze dne 14. 12. 2001 není v souladu se změnou Rozhodnutí MŠMT čj. 23 573/2002-21 ze dne 27. 8. 2002. Ve zřizovací listině není uvedena jako součást školní družina.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Vzdělávací program Základní škola včetně úprav a doplňků, schválený MŠMT ČR dne 30. 4. 1996 pod čj. 16 847/96-2 s platností od 1. 9. 1996. Úpravy a doplňky schválilo MŠMT ČR dne 25. 8. 1998 pod čj. 25 018/98-22 s platností od 1. 9. 1998
2. Rozhodnutí, kterým se mění zařazení Základní školy Jaroměř, Na Ostrově 4, okres Náchod, do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 1. 2002, vydané MŠMT pod čj. 23 573/2002-21 dne 27. 8. 2002
3. Zřizovací listina Základní školy Jaroměř, Na Ostrově 4, okres Náchod, ze dne 14. 12. 2001
4. Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2002/2003 ze dne 18. 9. 2003 a projednaná na jednání pedagogické rady dne 23. 9. 2003, razítko, podpis ředitele
5. Učební plán, školní rok 2003/2004 ZŠ Jaroměř, Na Ostrově 4, okres Náchod ze dne 1. 9. 2003, razítko, podpis ředitele

6. Rozvrhy hodin tříd a vyučujících platných ke dni inspekce
7. Protokoly o komisionálních zkouškách za školní roky 2002/2003, 2003/2004
8. Vnitřní řád školy, schválený pedagogickou radou dne 31. 8. 2001, razítko, podpis ředitele školy
9. Řády odborných pracoven sledovaných předmětů pro školní rok 2003/2004
10. Kniha úrazů vedená ve školním roce 2003/2004
11. Zápisy z jednání pedagogické rady vedené od školního roku 2001/2002
12. Zprávy třídních učitelů za 1. pololetí školního roku 2003/2004 (podklady pro jednání pedagogické rady)
13. Záznamy o práci v nepovinném předmětu, zájmovém útvaru vedené ve školním roce 2003/2004
14. Vzorek vysvědčení za 1. pololetí školního roku 2003/2004
15. Třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy, vedené ve školním roce 2003/2004
16. Třídní knihy 9. ročníku ze školního roku 2002/2003, 8. ročníku ze školního roku 2001/2002, 7. ročníku ze školního roku 2000/2001 a 6. ročníku ze školního roku 1999/2000
17. Individuální vzdělávací programy integrovaných žáků ve školním roce 2003/2004
18. Seznam výchovných opatření 1. pololetí školního roku 2003/2004
19. Vzorky žákovských sešitů a žákovských knížek vedených ve školním roce 2003/2004
20. Zápisy z jednání provozních porad, vedené ve školním roce 2003/2004
21. Provozní řád školy účinný od 1. 9. 2003, V Jaroměři 21. 8. 2003, razítko, podpis ředitele školy
22. Záznamy z jednání metodických orgánů vedené ve školním roce 2003/2004
23. Organizační řád školy, účinný od 1. 9. 2003 – razítko, podpis ředitele školy
24. Dodatek č. 1 k Organizačnímu řádu – vnitřní kontrolní systém, platný od 6. 1. 2004, razítko, podpis ředitele školy
25. Rada žáků – jednací řád, účinný od 1. 3. 2001, razítko, podpis ředitele školy
26. Rada rodičů – jednací řád, účinný od 1. 3. 2001, razítko, podpis ředitele školy
27. Přehled integrovaných žáků k 31. 1. 2004
28. Vzory oznámení o udělení třídní a ředitelské důtky
29. Záznamové archy hospitační činnosti pro školní rok 2003/2004
30. Plán práce pro školní rok 2003/2004 ze dne 25. 8. 2003, razítko, podpis ředitele školy
31. Plán kontrolní činnosti ve školním roce 2003/2004, razítko, podpis ředitele školy
32. Kritéria pro přiznání nenárokových složek platu, platnost od 1. 10. 2003, ze dne 1. 9. 2003, razítko, podpis ředitele školy
33. Plány hospitací (po měsících) na školní rok 2003/2004, razítko, podpis ředitele školy
34. Plán DVPP ve školním roce 2003/2004 ze dne 10. 9. 2003, razítko, podpis ředitele školy
35. Dlouhodobá koncepce rozvoje školy v letech 2003 – 2006 ze dne 27. 7. 2002, poslední úprava dne 26. 12. 2003, razítko, podpis ředitele školy
36. Plány práce (na měsíce září – únor) ve školním roce 2003/2004, razítko, podpis ředitele školy

37. Plán prevence sociálně patologických jevů ve školním roce 2003/2004 – Minimální vzdělávací program ze dne 8. 9. 2003, podpis školního metodika prevence
38. Pracovní náplň metodika prevence sociálně patologických jevů ze dne 25. 8. 2003, razítko, podpis ředitele školy
39. Plán výchovného poradce na školní rok 2003/2004 ze dne 8. 9. 2003, razítko, podpis výchovné poradkyně
40. Pracovní náplň výchovného poradce ze dne 27. 8. 2000, razítko, podpis ředitele školy
41. Metodický pokyn MŠMT k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení čj. 28 275/2000-22
42. Metodický pokyn MŠMT k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže čj. 14 514/2000-51
43. Metodický pokyn ŠMT k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci postihu záškoláctví čj. 10 194/2002-14
44. Šikana – rozpracování metodického pokynu MŠMT k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení čj. 28 275/2000-22 na podmínky školy, bez čj., bez podpisu
45. Časopis každého Ostrováka –listopad 2003
46. Zpravodaj ZŠ Na Ostrově – Maják č. 4/03-04
47. Zápis z Rady rodičů při ZŠ Na Ostrově v Jaroměři, dne 21. 1. 2004
48. Metodický list II České školní inspekce „Sledování a hodnocení účinnosti prevence sociálně patologických jevů ve školách a školských zařízeních pro tematicky zaměřenou inspekci“
49. Dotazníky pro žáky 6. a 9. ročníku „Jaké to je být žákem této školy“ v rámci tematické inspekce

ZÁVĚR

Personální podmínky školy umožňují realizovat zvolený vzdělávací program. Složení pedagogického sboru je příznivé, odbornost učitelů je efektivně využita. Vedení školy podporuje další vzdělávání pedagogů a zodpovědně plní úkoly v personální oblasti.

Materiálně-technické zázemí, zkvalitněné zejména v posledních několika letech, umožňuje plnit velmi dobře a komplexně vzdělávací cíle školy. Výborná sebeevaluace, vytvořená formou účinné kooperace s managementem spolupracujících základních škol z regionu zajišťuje odpovídající zpětnou vazbu vlastních výsledků výchovy a vzdělávání.

Učební plán školy byl v souladu se zvoleným vzdělávacím programem. Učební osnovy byly plněny, rozsah a výběr učiva respektoval věkové zvláštnosti a schopnosti žáků.

Průběh vzdělávání ve sledovaných předmětech byl celkově velmi kvalitní. Tradiční metody a formy práce byly v některých hodinách obohaceny moderními prvky, které žáky aktivizovaly. Příznivý vliv na kvalitu výuky měla zkušenost a dlouholetá praxe většiny pedagogů, stejně jako kreativita a výuky a efektivní využívání didaktické techniky.

Průběžná motivace žáků, uplatnění pozitivního hodnocení a pochvala jsou prvky, které běžně vyučující používají, úvodní motivaci, závěrečné shrnutí učiva a hodnocení výkonu žáků vyučujícími již nebylo tak časté.

Interakce a komunikace byla na dobré úrovni, výrazně kvalitnější ze strany učitelů, žáci mají se souvislým slovním projevem potíže. Hodnocení žáků a klasifikace jejich znalostí byly objektivní.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Pavel Baštář
Členové týmu	Mgr. Pavel Antoš
	Mgr. Bc. Květoslava Dřevíková
	Mgr. Marie Hypšová
	Mgr. Jana Vízdalová
	Věra Jiránková	
	Marie Vančáková	

V Náchodě dne 23. 3. 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 1. 4. 2004

Razítko

Ředitel školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Miloš Tomek

.....

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Raisova 1816, 547 01 Náchod. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	16. 4. 2004	i3-1003/04-5073
Zřizovatel	16. 4. 2004	i3-1003/04-5073

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány.